

Cvičení #3

Akvarijní výstavy

Akvaristika

Jiří Patoka
patoka@af.czu.cz

2017

Akvarijní výstavy

- ▶ Expoziční
  - ▶ Soutěžní
  - ▶ Prodejní (trhy)
  - ▶ Součást veletrhů
-
- ▶ Pouze živočichové a rostliny
  - ▶ Nebo též doplňky - technika, krmiva, léčiva, literatura...
  - ▶ Doprovodné přednášky a prezentace
- ▶ Akvária zařízená jen po dobu trvání výstavy, rozptýlené světlo

Hodnocení ryb - soutěže

- ▶ Např. živoročky, terčovci, bojovnice, závojnky...
- ▶ Různá kritéria
- ▶ Standardy (ideál)
- ▶ Nové formy

ISXM 01

Mezinárodní standard živorodých ryb, jejich chovných forem rodů *Xiphophorus* a *Poecilia* (Molly)

[odkaz](#)

- ▶ Chovatelská a posuzovací směrnice pro chovné formy výše uvedených rodů
- ▶ Cíl: udržet chovné formy a zamezit neplánovanému křížení
- ▶ Standard chovné formy = chovatelský cíl
- ▶ Kolekce = vystavovaný pár
- ▶ Nová chovná forma může být zařazena do standardu, když minimálně na třech výstavách budou chovatelem vystavovány stejné kolekce nebo bude minimálně třemi chovateli vystaven jeden, v rozhodujících znacích se shodující pár

ISXM 01 - postup

- ▶ Pořadatel (případně kolektiv posuzovatelů) před zahájením hodnocení zařadí všechny kolekce do posuzovacích tříd
- ▶ Posuzují se jen takové páry ryb, které vykazují stejné nebo málo odlišné znaky (samičky mohou být gravidní)
- ▶ Posuzuje se přiblížení se kolekce ke standardu, nehodnotí se celkový dojem

ISXM 01 - bodování

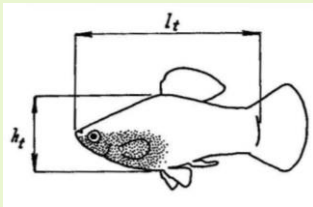
Hodnocený znak	Max. počet bodů
Tělo - délka	10
Tělo - tvar	15
Ploutve	20
Barva	20
Partnerská vyrovnanost	10
Kondice	10
Výkon chovatele (bonifikace)	15

ISXM 01 - bodování

- ▶ Kolekce označena pouze číslem, přidělují se celé body, nejlepší a nejhorší hodnocení se škrtná, ze zbytku se udělá aritmetický průměr = výsledné hodnocení
- ▶ Max. 100 bodů za kolekci (teoretická hodnota)

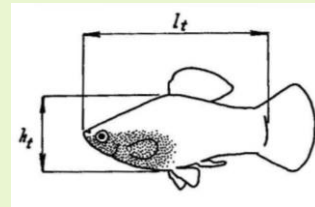
Dílčí kritérium: délka těla (l_t)

- ▶ Od špičky tlamky k nasazení ocasní ploutve na násadec (konec poslední šupiny)
- ▶ Zjišťuje se porovnáním ryby se stupnicí měřítka (přes sklo, ponořením do vody)

Dílčí kritérium: tvar těla

- ▶ Výška těla (h_t): největší rozměr výšky těla ryby bez ploutví
- ▶ Pouhý odhad, zjišťuje se poměr $h_t : l_t$

Dílčí kritérium: ploutve

- ▶ Hodnocení souhrnně za všechny ploutve včetně gonopodia samců
- ▶ Délka ploutve vůči délce těla, výška ploutve, prodloužení vůči normální ploutvi

Dílčí kritérium: barva

- ▶ Hodnotí se pokrytí všech ploch ryb včetně očí, sytost barev, barevná harmonie, reflexní zbarvení šupin
- ▶ Důležitá je i kresba

Dílčí kritérium: partnerská vyrovnanost

- ▶ *X* - samička má být větší než sameček
- ▶ *P* - samička má být stejně velká jako sameček
- ▶ Větší velikost samečka oproti samičce = ztráta 1-3 body
- ▶ Postihují se vzájemné odchylky ve znacích

Dílčí kritérium: kondice

- ▶ Též vitalita
- ▶ Ryby mají mít na výstavě normální projevy, běžné pohyby a držení ploutví
- ▶ Pokud se ryby ukrývají, nepřiměřeně reagují na vnější podněty, mají špatnou koordinaci pohybů, jsou apatické, atp.) = bodová ztráta dle míry kondice
- ▶ Nutné vzít v úvahu stres při transportu a vypuštění

Dílčí kritérium: bonifikace

- ▶ Výkon chovatele = snaha o dosažení obtížných barevných kombinací a zvláštních tvarů ploutví, které mohou přinést větší rizika a pravděpodobnost výskytu vad než jednobarevné formy s normálními ploutvemi
- ▶ 7 bodů za barvu
- ▶ 8 bodů za zvláštní tvar ploutví

Zařazení kolekce do třídy

Xiphophorus

	X	x	x	x	x	x	x	x
1. základní druh	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
2. tvar ploutví	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
3. černá kresba	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
4. barevná kresba	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
5. základní barva těla	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
6. šupiny	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
7. barva očí	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

· Posuzovacích stupňů (hledisek) pro zařazování ryb je 7 (pozor: nezaměnit se sedmi dílčími kritérii pro celkové hodnocení kolekce!). Každý stupeň má své dílčí členění, ve kterém jsou jednotlivým charakteristickým znakům přidělena kódovací písmena.

· Přidělením kódovacích písmen pro všech 7 stupňů je hodnocené kolekci přidělen kód, který představuje posuzovací třídu. Předsumut je základní znak *X* (rod *Xiphophorus*). Ryby se stejným kódem patří do stejné třídy a jsou navzájem posuzovány.

Kódovací schéma rodu *Xiphophorus* X

1. Základní druh				5. Základní barva těla					
H helleri	M maculatus	V variatus		h bílá	g žlutá	r červená	x stříbrná (dvoukř. barvy)	g' mangold	o oemboví
2. Tvar ploutvi				6. Šupiny					
N normální	F Simpson (praporečová)	D delta	L lyra	S jehla („spic“)	a normální	i metalická (kovový lesk)	v samet		
3. Černá kresba				7. Barva očí					
s tečkovaná	t poločerná podélná (podélné tuxedo)	q poločerná příčná (příčné tuxedo)	u černá	u černé strany (boký)	j černá	a zbarvení pigmentu (červená - albino)	p jiná barva		
l pískovaná (linkovaná)	w wagtail (Arnoldi)	f skvrnitá (flekatá)	v černý klín	k kometa					
všechny kresby vzniklé kombinací bodů, plíněšice, měsíce a vzoru kometa									
4. Barevná kresba									
d červená ve hlubě	e červená v ocasní ploutvi	y žlutá v ocasní ploutvi	f žlutá ve hlubě	b bronzová					
z červené zóny (hrlo, hlava, tělo)	α (alfa) modrá	l pískovaná (linkovaná)	t barevné podélné tuxedo	q barevné příčné tuxedo					

**Př: rod *Xiphophorus*, lyrovitý *maculatus*, podélně poločerný, wagtail, bez barevné kresby, žlutý v těle, metalické šupiny, černé oči.
.....X**M**L(t/w)**O**g i j**

Normální ploutve (N)

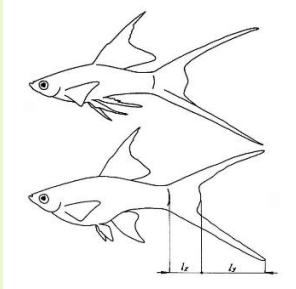
X. helleri normal (XHn)
X. maculatus normal (XMN)
X. variatus normal (XVn)

Praporečová ploutev

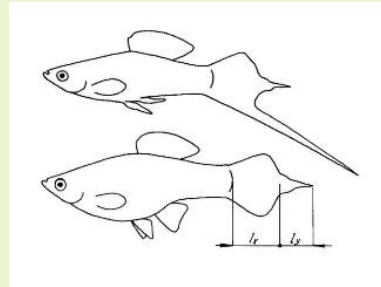
Delta

nebo

Lyra

Jehla neboli špic

Černá kresba

tečkovaná s		páskovaná (linkovaná) l	
poločerná podélná (podélné tuxedo) t		wagtail (Arnoldi) w	
poločerná příčná (příčné tuxedo) q		skvrnata (Bakara) f	
černá n		černý křil v	
černé strany (bokky) u		komete k	

Důvody k diskvalifikaci

- ▶ Stejně pohlaví ryb v kolekci
- ▶ Tvar ploutví různých standardů u partnerů
- ▶ Ustřížené (přistřížené) ploutve, vč. gonopodia
- ▶ Zásadně rozdílné základní barvy těl a kreseb partnerů
- ▶ Různá barva očí u partnerů
- ▶ Nemocné ryby
- ▶ Naprostá neschopnost plavání
- ▶ Tzv. Balon Platy reprezentují hrubou dědičnou chybu a musí být z hodnocení vyřazeny

Mečovky

Platy

Molly

Děkuji za pozornost